

Gemeente Haarlem
T.a.v. de Raadsgriffie
Postbus 511
2003 PB HAARLEM

Amsterdam / Assen / **Nieuwegein**

Krijtwal 31b
Postbus 641
3430 AP Nieuwegein

088 – 021 53 15
info@abcnova.nl
abcnova.nl

Bank: NL33FVLB.026.02.38.686
BTW: NL 8141.24.458.B01
KvK: 30201667

Betreft : takendiscussie
Datum : 26 maart 2014

Geachte leden van de raad, college van B & W,

Inleiding

De gemeente Haarlem staat voor de opdracht om vanaf 2015 structureel acht tot tien miljoen te bezuinigen. Het college heeft in 2013 opdracht van de raad gekregen om met bezuinigingsvoorstellen te komen. Oktober 2013 is de B&W-nota 'Een taak waar we voor staan' aangeboden aan de raad. Deze notitie bevat een lijst van bezuinigingsvoorstellen tot een bedrag van circa 20 miljoen.

Traject

De bezuinigingsvoorstellen zijn voorgelegd aan het digipanel, de uitkomsten van het digipanel zijn gerangschikt in een top 5 van zaken waar men beslist niet op wil bezuinigen en zaken waar men minder moeite mee heeft om op te bezuinigen. Deze uitkomsten waren de leidraad voor de informatiebijeenkomst op 30 januari 2014.

Van deze informatiebijeenkomst is een verslag gemaakt waaruit naar voren komt dat het voor de aanwezigen lastig is om het algemeen belang te laten prevaleren boven het 'persoonlijk' belang. Vervolgens heeft het bureau Onderzoek en Statistiek van de gemeente Haarlem in maart 2014 de uitkomsten van het digipanel samengevat in de notitie 'Bezuinigen, maar waarop?'.

Planning besluitvorming

In de bijeenkomst van commissie Bestuur d.d. 17 oktober 2013 is de volgende aanpak afgesproken:

- besluitvorming in de volgende raadsperiode, tijdens de kadernota/begrotingsbehandeling 2014;
- de coalitievorming als belangrijk voorbereidingsmoment;
- op dit moment (oktober 2013) geen nader voorstel van het college van B&W;
- de takendiscussie zal een belangrijk onderwerp worden voor de verkiezingscampagne.

Coalitievorming

In de verkiezingsprogramma's is er door de meeste partijen aangegeven waarop zij wel/niet willen bezuinigen. Nu de verkiezingsuitslag bekend is starten de coalitieonderhandelingen en het maken van echte keuzes waar de gemeente Haarlem op gaat bezuinigen. Om een verantwoorde keuze te maken is het van belang dat alle opties waarop bezuinigd kan worden scherp in beeld zijn. Door alleen uit te gaan van de voorstellen opgenomen in de B&W-nota: 'Een taak waar we voor staan', is er een reële kans dat door demografische en economische omstandigheden in de toekomst nieuwe bezuinigen noodzakelijk zijn.

Advies: neem in het collegeprogramma 2014-2018 de bezuinigingsopgave op, laat de gemeenteraad de kwaliteitscriteria voor de verschillende activiteiten vaststellen en stimuleer burgers om actief mee te participeren om draagvlak voor deze bezuinigen te creëren.

Heroverweging

De B&W nota 'Een taak waar we voor staan' is opgesteld door de ambtelijke organisatie en gaat uit van de systematiek van de begrotingsposten en niet van het percentage van de beschikbare middelen per programma.

Ook bij de portefeuillevverdeling is er voor gekozen om het beheer en exploitatie van het maatschappelijk vastgoed (zoals scholen, sportvoorzieningen, cultuurgebouwen, buurthuizen, parkeervoorzieningen), bij meerdere portefeuillehouders onder te brengen. Een totaal overzicht van de kosten (beheer en exploitatie) van het maatschappelijk vastgoed, en de subsidies die nodig zijn om deze voorzieningen in stand te houden ontbreken.

In de kadernota 2013 (pagina 19) staat opgenomen dat de WOZ-waarde van het gemeentelijk vastgoed ca. 500 miljoen bedraagt en dat de jaarlijkse inkomsten ca. 12 miljoen bedragen.

Door de hoogte van deze bedragen biedt dit heel veel potentie om hier middelen te vinden voor structurele bezuinigen.

Om goed inzicht te hebben in de baten en lasten van het maatschappelijk vastgoed is accommodatiebeheer noodzakelijk. Door accommodatiebeheer ontstaat er inzicht in de kapitaallasten en onderhoudskosten in relatie tot de kosten voor beheer en exploitatie van de voorzieningen.

Ook het gebruik is van belang, neem bijvoorbeeld onderwijshuisvesting. De gemeente is economisch eigenaar van de schoolgebouwen, ook in de gemeente Haarlem loopt het aantal leerlingen terug in het primair onderwijs. Er ontstaat leegstand en hierop dient geanticipeerd te worden want, indien de onderwijsbestemming stopt, komt het gebouw weer terug naar de gemeente. Uiteraard heeft dit ook consequenties voor het gebruik van de gymzalen.

Zoals aangegeven in het verslag van de informatiebijeenkomst van 30 januari 2014 is de neiging om het algemeen belang te laten prevaleren boven het 'persoonlijk' belang, een reden om voor een andere aanpak te kiezen. Brede burgerparticipatie vergroot het draagvlak voor ingrijpende bezuinigen en betreft burgers ook heel nadrukkelijk bij hun eigen leefomgeving.

Kansen

Door de gemeente Haarlem is op de meeste terreinen al beleid opgesteld en worden in bijvoorbeeld de Kadernota 2013 en de Programmabegroting 2014-2018 de mogelijke risico's aangegeven, maar een integrale aanpak ontbreekt.

Door bezuinigen is de gemeente Haarlem genoodzaakt keuzes te maken. Door het opstellen van een integraal accommodatie-/vastgoedbeleid worden de kosten en baten transparant en kunnen op een verantwoorde wijze keuzes gemaakt worden.

De mogelijkheid om een keuze te maken om van aanbodgericht maatschappelijk vastgoed naar vraag gestuurd maatschappelijk vastgoed te gaan door het vaststellen van kwaliteitscriteria. Door de kwaliteitscriteria vast te stellen kan er op een transparante wijze een afweging gemaakt worden of het redelijk/wenselijk is om maatschappelijk vastgoed ter beschikking te stellen indien dit alleen mogelijk is, verhoudingsgewijs, door heel veel algemene middelen ter beschikking te stellen.

De gemeente Haarlem heeft een beleid om het inhuren van extern personeel voor structurele werkzaamheden zoveel mogelijk te voorkomen. Alleen bij incidentele, complexe werkzaamheden is inhuur van externe medewerkers een optie.

Het opstellen van een integraal accommodatie-/vastgoedbeleid betreft een incidentele, complexe klus waar het van belang is dat deze werkzaamheden verricht worden door een onafhankelijke partij die de expertise in huis heeft om een transparante rapportage op te stellen waarin de mogelijke kansen en risico's in kaart worden gebracht.

Over ABC Nova

ABC Nova is een adviesbureau in project- en procesmanagement en heeft drie vestigingen. ABC Nova hoort bij de top 5 van adviesbureaus en heeft onder andere een behoorlijke expertise opgebouwd op het terrein van (maatschappelijk) vastgoed- en integraal accommodatiebeleid, maar ook met de mogelijkheden voor verkoop of hergebruik van bestaande gebouwen.

Doordat ABC Nova ook projecten managet op het terrein van gebiedsontwikkeling is er veel kennis en ervaring aanwezig op het terrein van burgerparticipatie.

Voor meer informatie over ABC Nova verwijst ik u naar onze site: www.abcnova.nl

Tot slot

Hierbij willen wij de gemeenteraad en het nieuwe college van B & W veel wijsheid toewensen bij het maken van de goede keuzes waarop bezuinigd kan worden zonder dat dit grote gevolgen heeft voor de burgers van de gemeente Haarlem.

Hebt u nog vragen over de expertise die ABC Nova heeft, neem gerust contact op voor een vrijblijvend gesprek.

Met vriendelijke groet,

Met vriendelijke groet,

ABC Nova B.V.

Afra Verweij
Adviseur

a.verweij@abcnova.nl